

ข้อบังคับการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา

พ.ศ. ๒๕๒๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔๒ และมาตรา ๑๕๕ ของ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๐ สภานิติบัญญัติ
แห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ตราข้อบังคับการประชุมของสภานี้ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับการประชุมของสภานิติบัญญัติ
แห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา พ.ศ. ๒๕๒๔”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ทำหน้าที่รัฐสภามีมติให้ประกาศใช้เป็นข้อบังคับเป็นตนไป

ข้อ ๓ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติรักษาการตามข้อบังคับ
นี้ และมีอำนาจวางแผนเบี่ยงเพื่อปฏิบัติการตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

การเลือกประธานและรองประธานสภา

ข้อ ๔ ในการเลือกประธานสภา สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอ
ชื่อสมาชิกได้หนึ่งชื่อ การเสนอชื่อต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน

ถ้ามีการเสนอชื่อผู้ใดเพียงชื่อเดียว ให้อวุโสผู้นั้นได้รับเลือก ถ้า
มีการเสนอชื่อหลายชื่อ ก็ให้มีการลงคะแนนเสียงเลือก โดยการเขียนชื่อบน
แผ่นกระดาษใส่ช่องที่เจ้าหน้าที่จัดให้ ใส่ลงในภาชนะที่จัดไว้เพื่อการนับ

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

เล่ม ๕๖ ตอนที่ ๕

ราชกิจจานุเบkaya

๑๕ มกราคม ๒๕๔๒

ในการออกเสียงลงคะแนน ให้เรียกสมาชิกตามลำดับอักษรชื่อให้ออกเสียงลงคะแนนเป็นรายคน ในการตรวจนับคะแนน ให้เลขานุการรัฐสภาใช้สูตรมาใช้ไม่น้อยกว่าห้าคนเป็นผู้ตรวจนับ ผู้ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก ถ้าได้คะแนนสูงสุดเท่ากันหลายชื่อให้เลือกใหม่เฉพาะชื่อที่ได้คะแนนเท่ากัน แต่ถ้าคะแนนสูงสุดเท่ากันอีก ก็ให้ใช้ชี้ชับสลากราชบัตรนึ่งเลือกต่อที่ประชุม

ข้อ ๕ ใน การเลือกรองประธานสภา ให้นำความในข้อ ๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในการนัดที่สภามีมติใหม่รองประธานสภาหารายคน ให้เลือกรองประธานสภาคนที่หนึ่งก่อนแล้วจึงเลือกรองประธานสภาคนต่อไป

ข้อ ๖ เมื่อได้เลือกประธานและรองประธานสภาแล้ว ให้เลขานุการรัฐสภารับแจ้งไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำความขึ้นราบบังคับทุกด้วย

หมวด ๒

อำนาจและหน้าที่ของประธานสภา รองประธานสภาและเลขานุการรัฐสภา

ข้อ ๑ ประธานสภามีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ควบคุมและดำเนินกิจการของสภา
- (๒) เป็นประธานของที่ประชุมสภา
- (๓) รักษาความสงบเรียบร้อยในสภาพตลอดคงบวณของ

สภา

- (๔) เป็นผู้แทนสภาในกิจการภายนอก

(๕) มีอำนาจและหน้าที่อนตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้
หรือตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

ข้อ ๔ รองประธานสภาน้ำอាំນาจและหน้าที่ช่วยประธานสภาน้ำอាំນาจ
ในการอันเป็นอำนาจหน้าที่ของประธานสภาน้ำอាំนาก็ได้ หรือปฏิบัติการตามที่ประธาน
สภาน้ำอាំนากำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

เมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาน้ำอាំนาก็ได้ ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่
ได้ ให้รองประธานสภาน้ำอាំนาก็เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาน้ำอាំนาก็ได้
ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองประธานสภาน้ำอាំนาก็ได้ หรือไม่ได้ ไม่อาจปฏิบัติ
หน้าที่ได้ ให้รองประธานสภาน้ำอាំนาก็เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาน้ำอាំนาก็ได้

ข้อ ๕ เลขาธิการรัฐสภาน้ำอាំນาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) นัดประชุมสภาน้ำอាំນาจและคณะกรรมการธุการ
- (๒) เชิญผู้บุคคลมาชี้แจงความต้องการของที่ประชุมสภาน้ำอាំนาก็ได้
ประชุมคณะกรรมการธุการเข้าปฏิบัติหน้าที่
- (๓) ช่วยประธานในการควบคุมการนับคะแนนเสียง
- (๔) ควบคุมการทำรายงานการประชุมทั้งปวง
- (๕) ยืนยันมติของสภาน้ำอាំนาก็ได้
- (๖) รักษาสรรพเอกสารของสภาน้ำอាំนาก็ได้
- (๗) ควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบที่
ประธานสภาน้ำอាំนากำหนดไว้ในข้อบังคับนี้
- (๘) ปฏิบัติการตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้
- (๙) ปฏิบัติการอันตามที่ประธานสภาน้ำอាំนากำหนดไว้

หมวด ๓

การประชุมสภา

ข้อ ๑๐ การประชุมสภายื่อมเป็นการเบ็ดแยံ แต่ถ้าหากคณะกรรมการหรือสมาชิกมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภารองขอให้ประชุมลับ ก็ให้ประชุมลับ

ในการประชุมสภาก็เป็นการเบ็ดแยံ ให้บุคคลภายนอกเข้าฟังการประชุมได้ตามระเบียบที่ประธานสภาวางไว้

ในการประชุมลับ ผู้ที่จะอยู่ในที่ประชุมหรือ ณ ที่ใดในระยะห้าฟังการประชุมได้ก็แต่เฉพาะสมาชิก รัฐมนตรีและผู้ที่ครับบอนัญญาตจากประธานฯ ยังที่ประชุม

ข้อ ๑๑ ก่อนปฎิบัติหน้าที่ สมาชิกต้องปฏิญาณตนในที่ประชุมสภาว่าจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาติไทย หึงจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ข้อ ๑๒ การประชุมสภายื่อมเป็นไปตามกำหนดที่สภามีมติไว้ แต่ประธานสภาก็จะสั่งการประชุมครั้งใดก็ได้ เมื่อเห็นว่าไม่มีเรื่องที่สมควรจะบรรจุเข้ารับเบียบวาระประชุม

ในการนี้ประธานสภาก็จะสัมควรเรียกประชุมเป็นพิเศษ ก็ให้เรียกประชุมได้

ข้อ ๑๓ การนัดประชุมต้องทำเป็นหนังสือ เว้นแต่เมื่อได้บอกนัดในที่ประชุมแล้วจึงให้ทำหนังสือนัดเฉพาะสมาชิกที่ไม่ได้มาประชุม

การนัดประชุม ให้นัดล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน แต่ประธานสภานั้นดูเร็วกว่ากำหนดได้เมื่อเห็นว่าเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๔ ให้ส่งระบุน้ำรະประชุมกับเอกสารที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกับหนังสือนัดประชุม แต่ประธานสภาก็ให้ส่งเพิ่มเติมอีกในเวลาใดก็ได้ตามที่เห็นว่าจำเป็นหรือสมควร

ข้อ ๑๕ การขัตระเบียบวาระประชุม ให้บรรยายต่อหรือเรื่องที่คณะกรรมการรัฐมนตรีเสนอ ก่อน และให้ขัดคำบังคับต่อไปนี้

- (๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม
- (๒) รับรองรายงานการประชุม
- (๓) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว
- (๔) เรื่องที่ค้างพิจารณา
- (๕) เรื่องที่เสนอใหม่
- (๖) เรื่องอื่น ๆ

ในการนัดประชุมสภานั้นว่าเรื่องใดเป็นเรื่องด่วน จะขัดไว้ในลำดับใดของระบุน้ำรະประชุมก็ได้

ในการนัดประชุมสภานั้นให้จัดเรื่องใดเป็นเรื่องด่วนไว้ในลำดับใดของระบุน้ำรະประชุม ก็ให้ขัดตามที่คณะกรรมการรัฐมนตรีขอ

ข้อ ๑๖ ให้มีสมควร ไว้สำหรับสมาชิกผู้มาประชุมลงชื่อก่อนเข้าประชุมทุกคราวและเมื่อมีสัญญาณให้เข้าประชุม ให้สมาชิกเข้านั่งในที่นั้นด้วย

เมื่อประธานขึ้นบล็อกที่ ให้ผู้ที่อยู่ในที่ประชุมยินดีขึ้นกว่าประธานจะได้นั่งลง

ข้อ ๑๓ การประชุมสภาต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภา จึงจะเป็นองค์ประชุม

เมื่อพ้นกำหนดประชุมไปครึ่งชั่วโมงแล้ว สมาชิกยังไม่ครบองค์ประชุม ประธานจะสั่งให้เลื่อนการประชุมไปได้

ข้อ ๑๔ เมื่อไม่มีผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานของที่ประชุม ให้สมาชิกผู้มีอายุสูงสุด ซึ่งอยู่ในที่ประชุมเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุม เพื่อให้ที่ประชุมดำเนินการเลือกตั้งประธานและรองประธานสภาตามข้อ ๔ และข้อ ๕ หรือเพื่อให้ที่ประชุมดำเนินการเลือกตั้งประธานและครัวสำหรับการประชุมครั้งนั้น

ในการเลือกประธานและครัว ให้นำความในข้อ ๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่การลงคะแนนให้กระทำการตามข้อ ๕ (๑)

ข้อ ๑๕ ในการประชุมสภา ให้ที่ประชุมพิจารณาและเรื่องที่มีอยู่ในระเบียบวาระประชุมตามลำดับ เว้นแต่ที่ประชุมจะได้ลงมติไว้อย่างอื่น

ข้อ ๑๖ ผู้ใดประสงค์จะกล่าวถ้อยคำต่อที่ประชุม ก็ให้ยกมือขึ้น พ้นศรีษะเมื่อประธานอนุญาตแล้วจึงยินดีกล่าวได้ และต้องเป็นคำกล่าวกับประธาน

ข้อ ๑๗ ถ้ารัฐมนตรีขอแสดงหรือแจ้งเรื่องใดต่อที่ประชุมก็ให้ประธานพิจารณาอนุญาต

สมาชิกอาจซักถามเพื่อความกระจ่างแจ้งในเรื่องที่แหล่งหรือช่วยงานนั้น แต่รัฐมนตรีจะไม่ตอบก็ได้เมื่อเห็นว่าซักถามนั้นยังไม่ควรเบ็ดเตล็ด

ข้อ ๒๒ ประธานมีอำนาจประกาศที่ประชุมในเบื้องต้นได้ฯ สั่งพักการประชุม เลื่อนการประชุม หรือเลิกการประชุมได้ตามที่เห็นสมควร

ถ้าประธานลงจากบัลลังก์ โดยไม่ได้สั่งอย่างใด ให้เลิกการประชุม

ข้อ ๒๓ รายงานการประชุมสภา เมื่อคณะกรรมการบริการตรวจแล้ว ก่อนที่จะเสนอให้สภารับรอง ให้ทำสำเนาไว้สามฉบับ ณ สำนักงานเลขานุการรัฐสภา ไม่น้อยกว่าสามวัน เพื่อให้สมาชิกตรวจดูได้

สมาชิกมีสิทธิข้อแก้ไขเพิ่มเติมรายงานการประชุมดังกล่าวให้ตรงตามที่เป็นจริง โดยยื่นคำขอแก้ไขเพิ่มเติมต่อประธานคณะกรรมการบริการถ้าคณะกรรมการบริการไม่ยอมแก้ไขเพิ่มเติมให้ตามที่ขอ สมาชิกผู้นั้นมีสิทธิที่จะยื่นยันคำขอแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อขอให้สภาวินิจฉัย

ข้อ ๒๔ รายงานการประชุมสภาครั้งได เมื่อได้วางสำเนาไว้เพื่อให้สมาชิกตรวจดูแล้ว ถ้ามีการแก้ไขเพิ่มเติมในภายหลังโดยคณะกรรมการบริการแก้ไขเพิ่มเติมเอง หรือโดยสมาชิกขอให้แก้ไขเพิ่มเติมก็ตาม ในคราวที่สภាបิหารณารับรองรายงานการประชุมนั้น คณะกรรมการบริการจะต้องแต่งตั้งที่ประชุมถึงการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว

ข้อ ๒๕ เมื่อสภารับรองรายงานการประชุมครั้งไดแล้ว ให้ประธานสภากล่าวมอขอไว้เป็นหลักฐาน หรือรายงานการประชุมที่สภายังไม่ได้ลงลายมือขอไว้เป็นหลักฐาน

รายงานการประชุมที่สภารับรองแล้ว แต่ประธานสภายังมิได้ลงลายมือขอไว้เป็นหลักฐาน หรือรายงานการประชุมที่สภายังไม่ได้

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๐

เดือน มกราคม พ.ศ.๒๕๖๒

ราชกิจจานุเบนกษา

๑๕ มกราคม ๒๕๖๒

รับรอง เพราเหตุที่สำนักวิชาการของสำนักงานสุ่ดลงตามวาระ หรือ
เพราเหตุที่สำนักสานักสภาพไป ให้เลขาธิการรัฐสภาพบันทึกเหตุนั้นไว้และ
แก่นผู้รับรองความถูกต้องของรายงานการประชุมนั้น

ข้อ ๒๖ สำนักงานมีคิมให้ขอรายงานการประชุมลับครั้งใดทั้งหมด
หรือแต่เพียงบางส่วนก็ได้ แต่ไม่บันทึกติดภารณ์ไว้

ข้อ ๒๗ การเบ็ดเตล็ดรายงานการประชุมลับ ให้เป็นไปตามมติ
ของสภา

ข้อ ๒๘ สำนักงานมีติดห้ามโฆษณาข้อความอันเกี่ยวกับความ
ปลดปล่อยหรือประยุชน์สำคัญของแผ่นดิน ที่ได้กล่าวไว้หรือปรากฏในการ
ประชุมก็ได้

ข้อ ๒๙ ให้เลขาธิการรัฐสภาพจัดพิมพ์รายงานการประชุมสภา
ทั้งหมดนอกจากรายงานการประชุมลับที่ได้มติของสภาให้เบ็ดเตล็ดข้อ
ความที่ห้ามโฆษณา

หมวด ๔

การเสนอญัตติ

ข้อ ๓๐ โดยปกติญัตติทั้งหลายต้องเสนอต่อหน้าเมื่อหนังสือต่อ
ประธานสภา

ญัตติที่คณะกรรมการรัฐมนตรีเสนอไม่ต้องมีผู้บรรยาย ถ้าสมาชิกเป็น
ผู้เสนอไม่ว่าจะเป็นญัตติที่ต้องเสนอต่อหน้าเมื่อหนังสือหรือไม่ ต้องมี
สมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน ทั้งนี้ เว้นแต่ขออนุญาตได้กำหนดไว้
โดยเฉพาะเป็นอย่างอื่น

เล่ม ๕๖ ตอนที่ ๔

ราชกิจจานุเบกษา

๑๕ มกราคม ๒๕๖๒

ข้อ ๓๗ ญัตติตามมาตรา ๘๑ มาตรา ๘๒ มาตรา ๑๕๐ และมาตรา ๑๕๔ ของรัฐธรรมนูญ ไม่ต้องมีผู้บารอง

ข้อ ๓๙ ญัตติต่อไปนี้ไม่ต้องเสนอถวายหน้าหรือเป็นหนังสือ

- (๑) ขอให้ปรึกษานี้เป็นเรื่องด่วน
- (๒) ขอให้เปลี่ยนระบบนิยมวาระประจำปี
- (๓) ขอให้ลงมติตามข้อ ๒๖ หรือข้อ ๒๘
- (๔) ญัตติดังกล่าวในข้อ ๓๙ ข้อ ๕๔ ข้อ ๖๐ หรือ

ข้อ ๑๐๖

(๕) ญัตติที่ประชานอนญัตตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๓๑ เมื่อที่ประชุมกำลังปรึกษายุตติโดย ห้ามมิให้เสนอญัตติอันนอกจากญัตติต่อไปนี้

(๑) ขอแปลญัตติเกพะในเรื่องที่มิใช่ร่างพระราชบัญญัติ

(๒) ขอให้รวมระบบนิยมวาระประจำปีที่เป็นเรื่องเดียวกัน ทำนองเดียวกันหรือเกี่ยวนั่งองกันเพื่อพิจารณาพร้อมกัน

(๓) ขอให้ส่งบัญญาไปยังคณะกรรมการด้านใดด้านหนึ่ง หรือขอให้บุคคลใดส่งเอกสารหรือมาแสดงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น

- (๔) ขอให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือลงมติ
- (๕) ขอให้เลื่อนการปรึกษา

(๖) ขอให้บัดดกภปราย

(๗) ขอให้ยกเรื่องอันขึ้นเปรกษา

ญัตติตาม (๓) (๕) (๖) หรือ (๗) เมื่อที่ประชุมลงมติเห็นชอบ
ตามที่เสนอแล้วห้ามไม่ให้เสนออญูตต่อในขอนอก

ข้อ ๓๔ ญัตติตามข้อ ๓๓ (๖) และ (๗) ห้ามมิให้ผู้ใดเสนอใน
คราวเดียวกับการอภิปรายของตน

ข้อ ๓๕ ญัตติตามข้อ ๓๓ (๗) ห้ามมิให้เสนอในการพิจารณาเรื่อง
พระราชบัญญัติ หรือร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ ๓๖ ในกรณีที่ประชุมลงมติให้ยกเรื่องอันขึ้นเปรกษา ญัตติ
เดิมเป็นอันตกไป

ข้อ ๓๗ ญัตติที่ต้องเสนอถ้วงหน้าเป็นหนังสือ สามารถผู้เสนอ
และผู้รับรองต้องลงลายมือชื่อในญัตติที่เสนอ

ข้อ ๓๘ ญัตติที่ไม่ต้องเสนอถ้วงหน้าเป็นหนังสือ ให้ผู้รับรอง
ญัตติแสดงการรับรองโดยวิธียกมือขึ้นพื้นศรีษะ

ข้อ ๓๙ การแก้ไขเพิ่มเติมญัตติที่ประธานสภาสั่งบรรจุเข้าระเบียบ
วาระประชุมแล้ว จะกระทำได้ต่อเมื่อได้รับความยินยอมจากที่ประชุม

ผู้เสนอญัตติอาจถอนญัตติของตนเมื่อได้รับการอนุมัติ

ข้อ ๔๐ การถอนคำแปรญัตติ จะกระทำเมื่อได้รับการอนุมัติ
แก้ไขเพิ่มเติมคำแปรญัตติ จะกระทำได้เฉพาะภายในกำหนดเวลาแปร
ญัตติ

ข้อ ๔๙ การถอนชื่อจากเป็นผู้รับรอง หรือจากการเป็นผู้ร่วมกันเสนอญัตติใด จะกระทำได้เฉพาะก่อนที่ประธานสภาสั่งบรรจุญัตตนั้นเข้าระบบวาระประชุม

ข้อ ๕๐ ญัตติหรือคำแนะนำประยุตติใดถึงวาระพิจารณาในที่ประชุมแล้ว ถ้าผู้เสนอญัตติหรือผู้แนะนำประยุตติไม่ชี้แจงในที่ประชุม หรือผู้เสนอญัตติหรือผู้แนะนำประยุตติไม่มีอยู่ในที่ประชุมโดยไม่มีผู้ชี้แจงแทนในฐานะผู้รับมอบหมายญัตติหรือคำแนะนำประยุตต์ตนนั้นเป็นอนุตกไป

การมอบหมายให้ชี้แจงแทน ต้องทำเมื่อหนังสือยื่นต่อประธานสภา

ข้อ ๕๑ ญัตติใดตกไปแล้ว ห้ามนิโหนบญัตติซึ่งมีผลก่อการเรื่องเดียวกันนั้นเสนออีกภายในเดือนบวัน เว้นแต่ประธานสภาจะอนุญาตในเมื่อพิจารณาเห็นว่าพฤติกรรมใดเปลี่ยนแปลงไป

หมวด ๕

การอภิปราย

ข้อ ๕๒ ผู้มีสิทธิอภิปรายก่อน คือ ผู้เสนอญัตติหรือผู้แนะนำประยุตติแต่ถ้าผู้เสนอญัตติหรือผู้แนะนำประยุตติมีหลักการเรื่อง

ให้ประธานอนุญาตให้อภิปรายก่อนได้เพียงคนเดียว

กรรมการซึ่งได้ส่วนความเห็น ผู้รับมอบหมายจากกรรมการซึ่งได้ส่วนความเห็นหรือผู้รับมอบหมายจากผู้แนะนำประยุตติซึ่งได้ส่วนคำแนะนำประยุตติไว้ในขั้นกรรมการ ให้มีฐานะเสนอเป็นผู้แนะนำประยุตติตัวเอง

ข้อ ๕๓ เมื่อผู้อภิปรายก่อนตามข้อ ๕๒ ได้อภิปรายแล้ว การอภิปรายในลำดับต่อไปจะต้องเป็นการอภิปรายลับกันระหว่างฝ่ายค้าน

และฝ่ายสนับสนุน เว้นแต่ในวาระของฝ่ายใดไม่มีผู้อภิปราย ฝ่าย
หนึ่งจะขอภิปรายซ่อนได้

การอภิปรายไม่สนับสนุนและไม่ค้าน ย่อมกระทำได้โดยไม่ต้อง
สัมภาษณ์ให้เป็นวาระอภิปรายของฝ่ายใด

ข้อ ๔๖ ถ้ามีผู้ขอภิปรายหลายคน ประธานจะให้คนใดอภิปราย
ก็ได้ แต่ให้คำนึงถึงผู้เสนอญัตติ ผู้ประญัตติ ผู้รับรองญัตติหรือผู้รับรอง
คำประญัตติ และผู้ที่ยังไม่ได้อภิปรายด้วย

ข้อ ๔๗ การอภิปรายต้องอยู่ในประเด็นหรือเกี่ยวกับประเด็นที่
กำลังปรึกษากันอยู่ ต้องไม่ฟุ่มเฟือย วนเวียน ซ้ำซากหรือซ้ำกับผู้อื่น
และห้ามมิให้นำเอกสารใด ๆ มาอ่านให้ทั่วประชุมเพียงโดยไม่จำเป็น

ห้ามมิให้ผู้อภิปรายแสดงกริยาหรือใช้วาจาอันไม่สุภาพ ใส่ร้าย
หรือเสียดส์บุคคลได้ และห้ามมิให้กล่าวถึงพระมหากษัตริย์หรือองค์กร
สามัคคีหรือบุคคลใดโดยไม่จำเป็น

ข้อ ๔๘ ถ้าประธานเห็นว่าผู้ใดได้อภิปรายพอสมควรแล้วประธาน
จะให้ผู้นั้นหยุดอภิปรายก็ได้ แม้จะมิได้ผ่านข้อ ๔๗ ก็ตาม

ข้อ ๔๙ สามัคคີผู้ใดเห็นว่ามีการผิดกฎหมายบังคับ อาจยื่นและ
ยกย่องข้อพนิคณ์เพื่อแสดงการประท้วง ประธานจะต้องให้โอกาสผู้นั้น
ชี้แจง แล้วให้ประธานวินิจฉัยว่าได้มีการผิดกฎหมายข้อบังคับตามที่ประท้วงนั้น
หรือไม่ คำวินิจฉัยของประธานดังกล่าวให้เป็นอันเด็ดขาด

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่ผู้ก่อภัยประการ
พาดพิงถึงเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องอ่อนโถนใดอันเป็นที่เสียหายแก่ผู้นั้น

ข้อ ๕๐ ผู้ก่อภัยประการอาจถอนคำพูดของตนได้

ข้อ ๕๑ การอภิปรายเป็นอันยุติ เมื่อ

- (๑) ไม่มีผู้ใดอภิปราย
- (๒) ที่ประชุมลงมติให้นัดอภิปราย
- (๓) ที่ประชุมลงมติให้ยกเรื่องอันนั้นออกจากวาระ

ข้อ ๕๒ ในการณฑ์ประชาชนพิจารณาเห็นว่าได้อภิปรายกันพอ
สมควรแล้ว จะขอให้ที่ประชุมวนิจฉัยว่าจะนัดอภิปรายหรือไม่ได้

ข้อ ๕๓ เมื่อการอภิปรายได้ยุติแล้ว ห้ามนิให้ผู้ใดอภิปรายอีก
นอกจากรณทที่ประชุมจะต้องลงมติในเรื่องที่กำลังปρกิยากันอยู่ จึงให้
ผู้สัมภาษณ์อภิปรายก่อนออกอภิปรายซึ่งจะได้อกรับหนังเบนครองสุดท้ายก่อนที่
ประชุมจะลงมติ

ข้อ ๕๔ ประชาชนอาจอนุญาตให้รัฐมนตรีมอบหมายให้บุคคลใดๆ
อภิปรายแทนไม่ว่าการอภิปรายนั้นจะเป็นการแฉลงต่อที่ประชุม การตอบ
ข้อซักถามของสมาชิก หรือการกล่าวอย่างอื่น

ข้อ ๕๕ ถ้าประธานให้สัญญาณด้วยการเคาะค้อนหรือยกขึ้น ให้
ผู้กำลังพูดอยู่หยุดพูดและนั่งลงทันที และให้ทุกคนนั่งพิงประธาน
เว้นแต่ในกรณีอ่านพระบรมราชโองการหรือกระแสพระราชดำรัส ให้ผู้
อยู่ในที่ประชุมยืนพิงหลังเดลาที่ประธานอ่าน

หมวด ๖

การลงมติ

ข้อ ๕๖ ในการณ์ที่จะต้องมีมติของสภาก ให้ประธานขอให้ที่ประชุมลงมติ

ข้อ ๕๗ การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษา ให้ถือเอาเสียงข้างมาก เว้นแต่ท่านบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในรัฐธรรมนูญหรือข้อบังคับนั้น

เสียงข้างมากนั้น ในการณ์ความเห็นของที่ประชุมมีสองฝ่าย ให้หมายความถึงจำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากกว่า และในการณ์ความเห็นของที่ประชุมมีเกินกว่าสองฝ่ายให้หมายความถึงจำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากที่สุด

สมาชิกคนหนึ่งยื่นมติเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงข้าค การออกเสียงข้าคจะให้เหตุผลหรือไม่ได้

ข้อ ๕๘ การออกเสียงลงคะแนนให้กระทำเป็นการเบ็ดเตล็ด แต่เมื่อคณะกรรมการตรวจสอบหรือสมาชิกเสนอโดยมีสมาชิกรับรอง ไม่น้อยกว่าสามสิบคน ให้กระทำเป็นการลับ ซึ่งให้ลงคะแนนลับ

ข้อ ๕๙ การออกเสียงลงคะแนนเบ็ดเตล็ดมีวาระปฎิบัติดังต่อไปนี้

- (๑) กดปุ่มลงคะแนน (สัญญาณไฟประกายบนแผงแสดงตำแหน่งที่นั่ง) หรือยกมือขึ้นพื้นศรีษะตามที่ประธานกำหนด
- (๒) ยันขึ้น

(๓) เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษรชื่อให้ออกเสียงลง
คะแนนเป็นรายคนตามวาระประชานักหนด

(๔) วาร่อนได้ชั่งที่ประชุมเห็นสมควรเฉพาะกรณี

การออกเสียงลงคะแนนโดยวิธีกดปุ่มลงคะแนนนั้น ตามปกติให้
กระทำแบบไม่ตั้งเวลาการกดปุ่ม จะกระทำแบบตั้งเวลาการกดปุ่มได้ต่อเมื่อ
คณะกรรมการต้องเสนอ หรือสมาชิกเสนอโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า
สามสิบคน

การออกเสียงลงคะแนนเบ็ดเนินให้ใช้วาร์ตาม (๑) จะใช้วาร์ตาม
(๒) (๓) หรือ (๔) ได้ต่อเมื่อคณะกรรมการต้องเสนอ หรือเมื่อสมาชิกเสนอ
ญัตติและที่ประชุมอนุมัติ หรือเมื่อมีการนับคะแนนเสียงใหม่ ตามข้อ ๖๕

การออกเสียงลงคะแนนตาม (๑) หรือ (๒) นั้น ให้กดปุ่ม ยก
มือหรือยื่นอยู่ข้างหน้าประชานจะได้สั่งให้เลิกคุณ อาจมีลงหรือนั่งลง
แล้วแต่กรณี

ข้อ ๖๐ การออกเสียงลงคะแนนตามวาระปฏิบัติตามที่ไปนี้

(๑) กดปุ่มลงคะแนน (สัญญาณไฟไม่ปรากฏนแนง
แสดงคำแนะนำทันที)

(๒) เขียนเครื่องหมายบนแผ่นกระดาษใส่ช่องที่
เจ้าหน้าที่จัดให้ ผู้เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ผู้ไม่เห็นด้วยให้เขียน
เครื่องหมาย x ส่วนผู้ไม่ออกเสียงให้เขียนเครื่องหมาย ○

(๓) ผู้เห็นด้วยให้ลงเบย์สำเนาเงิน ผู้ไม่เห็นด้วยให้ลง
เบย์เด้ง ส่วนผู้ไม่ออกเสียงให้ลงเบย์ลากขาว

(๔) วาระนี้ได้ชี้แจงที่ประชุมเห็นสมควรเฉพาะกรณี

ในการกดปุ่มลงคะแนนให้นำความในข้อ ๕ วรรคสองและวรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การที่จะให้ออกเสียงลงคะแนนตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ให้เป็นอำนาจของประธานที่จะพิจารณาเห็นสมควร เว้นแต่จะมีผู้เสนอญัตติให้ใช้วาระได้ว่าที่หนึ่งดังกล่าวข้างต้น และที่ประชุมอนุมัติ และให้นำความในข้อ ๕ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๖๑ ดำเนินการลงมตินี้ ให้ลงมติในญัตติสุดท้ายก่อนแล้ว ข้อมตินี้เป็นลำดับที่ไปหาญัตติด้วย แต่มิใช่เรื่องความผิดพลาดในการเรียงลำดับดังกล่าวมานี้เป็นเหตุให้ที่ประชุมลงคะแนน และนับคะแนนเสร็จแล้ว เป็นอันเสร็จไป

ข้อ ๖๒ ประธานมีอำนาจสั่งให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณา หรือลงมติ

ข้อ ๖๓ สมาชิกซึ่งเข้ามายืนที่ประชุมระหว่างการออกเสียงลงคะแนนในกรณีของการออกเสียงลงคะแนนเบ็ดเตล็ด อาจลงคะแนนทางฝ่ายที่ยังนับคะแนนเสียงไม่เสร็จหรือในกรณีของการออกเสียงลงคะแนนลับ อาจลงคะแนนได้ก่อนประธานสั่งให้นับคะแนนเสียง

ข้อ ๖๔ เมื่อได้นับคะแนนเสียงเสร็จแล้ว ให้ประธานประกาศ มติต่อที่ประชุมทันที ถ้าเร่องได้รู้ธรรมนูญ หรือข้อบังคับกำหนดไว้ว่า มติจะต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงถึงจำนวนเท่าใดก็ให้ประกาศด้วยว่า คะแนนเสียงข้างมากถึงจำนวนที่กำหนดไว้ในนั้นหรือไม่

เล่ม ๕๖ ตอนที่ ๙

ราชกิจจานุเบกษา

๑๕ มกราคม ๒๕๒๒

ข้อ ๖๔ ในการนับคะแนนเสียงครั้งใด ถ้าคณะกรรมการต้องเสนอกฎหมายซึ่งมีความชอบเสนอกฎหมายนี้ไม่น้อยกว่าสามสิบคน ให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่ ก็ให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่

การนับคะแนนเสียงใหม่ดังกล่าวในวาระหนึ่ง ให้เปลี่ยนวาระลงคะแนนเสียงดังกล่าวในข้อ ๕๕ หรือข้อ ๖๐ ซึ่งอยู่ในลำดับถัดไป แล้วแต่กรณี

ข้อ ๖๖ ญัตติใดไม่มีผู้คัดค้าน ให้ประธานถกที่ประชุมว่ามีผู้เห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ เมื่อมีผู้เห็นเป็นอย่างอื่น ให้ถือว่าที่ประชุมลงมติเห็นชอบด้วยญัตตินั้น

ความในวาระหนึ่งนี้ให้ใช้บังคับแก่ญัตติที่เป็นร่างพระราชบัญญัติร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมหรือเรื่องอื่นใดที่รัฐธรรมนูญหรือข้อบังคับนี้กำหนดให้ที่ประชุมวินิจฉัยโดยการออกเสียงลงคะแนน

หมวด ๑

กรรมการ

ข้อ ๖๗ สถาอาตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ หรือกระทำกิจการ หรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ตามที่สภามอบหมาย โดยจะกำหนดให้เป็นคณะกรรมการวิสามัญ หรือคณะกรรมการวิสามัญก็ได้

คณะกรรมการวิสามัญประกอบด้วยบุคคลซึ่งสภากล่าวด้วยกัน ที่มาจากสภาก่อนนั้น ส่วนคณะกรรมการวิสามัญจะตั้งจากบุคคลซึ่งได้เป็นสมาชิกด้วยกัน

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๑

เล่ม ๕๖ ตอนที่ ๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มกราคม พ.ศ.๒๕๖๒

ข้อ ๖๙ ให้สภានั้นคณะกรรมการใช้การสามัญประจำสภาขึ้นสิบเอ็ด
คณะ แต่ละคณะประกอบด้วยกรรมการห้าคนมีจำนวนสิบห้าคน คือ

- (๑) คณะกรรมการการการเกษตรและสหกรณ์
- (๒) คณะกรรมการใช้การการคุณนาคน
- (๓) คณะกรรมการใช้การการต่างประเทศ
- (๔) คณะกรรมการใช้การการทหาร
- (๕) คณะกรรมการใช้การการปักธงชัย
- (๖) คณะกรรมการใช้การการศึกษาและวัฒนธรรม
- (๗) คณะกรรมการใช้การการเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม
- (๘) คณะกรรมการใช้การการสาธารณาสุขและสิ่งแวดล้อม
- (๙) คณะกรรมการใช้การสวัสดิการสังคมและการแรงงาน
- (๑๐) คณะกรรมการใช้การตรวจสอบการประชุม
- (๑๑) คณะกรรมการใช้การพิจารณาเบี้ยดเบี้ยรายงานการ

ประชุมลับ

หากมีความจำเป็น จะตั้งคณะกรรมการใช้การสามัญประจำสภาคณะ
อันเพิ่มขึ้นอย่างเมื่อใดก็ได้

สมาชิกคนหนึ่งจะดำเนินการแทนกรรมการใช้การสามัญได้ไม่เกินหนึ่ง
คณะ

ข้อ ๖๕ ในการเลือกตั้งคณะกรรมการใช้การ สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิ
เสนอขอได้โดยไม่จำกัดจำนวน แต่ให้เสนอได้ครั้งละหนึ่งชื่อ การเสนอ
นั้นต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน

ในการเลือกตั้งคณะกรรมการบริการวิสามัญ ให้ตั้งจากบุคคลที่คณะกรรมการตั้งแต่เดือนกันยายนจนถึงเดือนมกราคม ไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จำนวนนักงานนี้ให้ปะชุมเลือกจากรายชื่อที่สมาชิกเสนอ

การออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งคณะกรรมการบริการให้เป็นไปตามวิธีที่ประชานสภากำหนด

ข้อ ๗๐ การปะชุมคณะกรรมการบริการ ต้องมีกรรมการมาปะชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ปะชุม และให้นำข้อบังคับนี้และพาทที่เกี่ยวกับการปะชุมของสภามาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๗๑ ให้คณะกรรมการบริการแต่ละคนได้ออกตั้งประชานและเลขาธุการจากการมาปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริการในคนเดนน์ๆ

คณะกรรมการบริการมีอำนาจตั้งกรรมการในคณะกรรมการเป็นคนเดนน์ๆ ได้ เพื่อพิจารณาบัญหาอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริการ ตามที่คณะกรรมการบริการมีมติอนุมายได้

คณะกรรมการบริการอาจเรียกเอกสารจากบุคคลใดๆ หรือเรียกบุคคลใดๆ มาแสดงขอเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาอยู่ตามข้อ ๖๗ วรรคหนึ่งได้ โดยให้ทำเป็นหนังสือลงลายมือขอประชานคณะกรรมการบริการหรือผู้ที่การแทน

ข้อ ๗๒ สมาชิก รัฐมนตรี และผู้ซึ่งคณะกรรมการแต่ในกรณีปะชุมลับผู้ที่เข้าพึ่งการปะชุมได้ ต้องเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปะชุม และได้รับอนุญาตจากประชานคณะกรรมการบริการ

เล่ม ๕๖ ตอนที่ ๔

ราชกิจจานุเบกษา

๑๕ มกราคม ๒๕๒๒

ข้อ ๗๓ ภายใต้บังคับข้อ ๗๒ ผู้เสนอญัตติ รัฐมนตรี และผู้ซึ่ง
คณะกรรมการรัฐมนตรีมอบหมายมีสิทธิ์แจ้งแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการ
การมาธิการได้ตลอดเรื่อง ส่วนผู้แปรญัตติคอมสิทธิ์จะแจ้งแสดงความคิดเห็น
ได้เฉพาะที่แปรญัตติไว้

๔ การแจ้งแสดงความคิดเห็นตามวาระหนึ่ง ผู้เสนอญัตติหรือผู้แปร
ญัตติอาจมอบหมายเป็นหนังสือให้สมาชิกอื่นกระทำแทนได้

ข้อ ๗๔ ให้เลขานุการรัฐสภาประกาศกำหนดการประชุมคณะกรรมการ
การมาธิการไว้ ณ สำนักงานเลขานุการรัฐสภา และนัดผู้เสนอญัตติหรือ
ผู้แปรญัตติให้มาแจ้งประกอบญัตติหรือคำแปรญัตติแล้วแต่กรณี กับเจ้า
ให้คณะกรรมการรัฐมนตรีทราบด้วย

ข้อ ๗๕ ถ้าผู้แปรญัตติหรือผู้รับมอบหมายไม่มาแจ้งต่อคณะกรรมการ
การมาธิการตามด้วยเวลาด้วยไปเกินกว่าสามสิบนาทีนับแต่วเวลาที่คณะกรรมการ
การมาธิการได้เริ่มพิจารณาคำแปรญัตติใด คำแปรญัตตินี้เป็นอันตกไป
เว้นแต่คณะกรรมการมาธิการจะพิจารณาเห็นสมควรผ่อนผันให้เป็นกรณพิเศษ
ก่อนเสร็จการพิจารณาเรื่องนั้น

ข้อ ๗๖ ถ้าผู้แปรญัตติหรือผู้รับมอบหมายไม่เห็นด้วยกับมติของ
คณะกรรมการมาธิการในข้อใดจะสงวนคำแปรญัตติในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้สภาก
วินิจฉัยได้

ข้อ ๗๗ กรรมการผู้ใดไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการมาธิการ
ในข้อใดจะสงวนความเห็นของตนในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้สภาวินิจฉัยได้

ข้อ ๗๘ เมื่อคณะกรรมการมาธิการได้กระทำการตามที่ได้รับมอบหมาย
เรื่องใดเสร็จแล้วให้รายงานต่อสภาก

ในที่ประชุมสภาก คณะกรรมการใช้การมีสิทธิแต่ง ขึ้น ลง หรือแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการกระทำดังกล่าวในวาระหนึ่ง ในการนั้นคณะกรรมการใช้การจะมอนหมายให้นักคิด ฯ แต่งลงหรือซึ่งแจ้งแทนก็ได้

ข้อ ๑๕ ถ้าคณะกรรมการใช้การเห็นว่า มีข้อสังเกตที่ควรเสนอแนะต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีให้นักทึกข้อสังเกตดังกล่าววนนี้ไว้ในรายงานของคณะกรรมการใช้การเพื่อให้สภาริบอาจณ์

ในกรณีที่สภากเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการใช้การ ให้ประธานสภาระบุญต่อไปยังคณะกรรมการรัฐมนตรี

ข้อ ๔๐ ถ้ามีมติของสภาริบให้คณะกรรมการใช้การได้กระทำการเรื่องใดให้เสร็จภายในกำหนดเวลาใด และคณะกรรมการใช้การนั้นกระทำการจะไม่เสร็จภายในเวลาที่กำหนดประธานคณะกรรมการใช้การต้องรายงานให้ประธานสภาราบโดยคู่กัน

ในกรณีที่ไม่มีมติของสภากำหนดให้กระทำการเรื่องใดให้เสร็จภายในกำหนดเวลาใดให้ก็อ่วจังต้องกระทำการเรื่องนั้นให้เสร็จภายในเวลาไม่เกินกว่าเก้าสิบวัน นับตั้งแต่วันที่สภามีมติแต่งตั้งกรรมการ หากจะกระทำการไม่เสร็จภายในกำหนด ประธานคณะกรรมการใช้การต้องรายงานให้ประธานสภาราบโดยคู่กันเช่นเดียวกัน

ในกรณีดังกล่าวในวาระหนึ่งและวรรณสอง ให้ประธานสภารับเสนอต่อที่ประชุมและที่ประชุมอาจลงมติให้ขยายเวลาที่ได้กำหนดไว้ หรือให้คงคณะกรรมการใช้การใหม่แทนคณะกรรมการเดิมหรือให้ดำเนินการอย่างอื่นสุดแต่ที่ประชุมจะเห็นสมควร

ความในข้อ nm ให้ใช้บังคับแก่การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตาม มาตรา ๑๒๗ ของรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๘๙ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออกจากตำแหน่ง
- (๓) มีการตั้งคณะกรรมการชิการใหม่แทนคณะกรรมการเดิม
- (๔) สมความต้องพ้นจากตำแหน่ง

ข้อ ๘๒ ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการชิการได้ว่างลง ให้ประธานคณะกรรมการชิการแจ้งต่อประธานสภาเพื่อขอให้สภากังหันต์ยื่น

หมวด ๘

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ข้อ ๘๓ ร่างพระราชบัญญัติต้องแบ่งเป็นมาตรา และต้องมีบันทึก ประกอบ ดังต่อไปนี้

- (๑) หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
- (๒) เหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ในกรณีที่เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย ให้กำหนดหลักการ เรื่องที่ต้องการแก้ไขเพิ่มเติมโดยชัดแจ้ง และจะระบุมาตราที่ต้องการ แก้ไขเพิ่มเติมไว้ในเหตุผลด้วยก็ได้

ข้อ ๘๔ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้กระทำเป็นสามวาระ ตามลำดับ

ข้อ ๘๔ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่ง ให้สภานิติบัญญัติลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้

เพื่อประโยชน์แก่การนิจฉัยดังกล่าวในวาระหนึ่ง สภากจะให้คณะกรรมการชิการพิจารณาหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติหรือนิญหาได้ฯ เสียก่อนก็ได้

ข้อ ๘๖ ในกรณีที่สภามีมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติให้สภาร่าง法案ในลำดับต่อไปเป็นวาระที่สอง

ข้อ ๘๗ เพื่อประโยชน์แก่การพิจารณาในวาระที่สอง ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการชิการที่สภางด หรือกรรมการเต้มสภางด

ตามปกติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ โดยกรรมการชิการที่สภางด การพิจารณาโดยกรรมการชิการเต้มสภากจะกระทำได้ ต่อเมื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีเสนอ หรือสมาชิกเสนอโดยมีสมานักวิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคนเฉพาะในกรณีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องตราพระราชบัญญัตินั้นไว้เพื่อประโยชน์สำคัญของรัฐโดยฉบับพلنทันต่อสถานการณ์ ทั้งนี้ เว้นแต่ที่ประชุมจะมีมติให้พิจารณาโดยกรรมการชิการที่สภางด

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ โดยกรรมการชิการเต้มสภานั้น สภากจะตั้งคณะกรรมการชิการเพื่อพิจารณาบัญหาได้โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินั้นด้วยก็ได้

ข้อ ๘๘ ในกรณีพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการชิการที่สภางด นั้น สภากจะให้คณะกรรมการชิการสามัญหรือคณะกรรมการชิการวิสามัญ

เดือน ก.พ. ๘๖ ตอนที่ ๔

ราชกิจจานุเบKGKA

๑๕ มกราคม ๒๕๒๒

เป็นผู้พิจารณาแก้ไข เว้นแต่ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ต้องให้คณะกรรมการที่การวิสามัญชี้มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นกรรมการ ทำการโดยคำแนะนำเป็นผู้พิจารณา

ข้อ ๙๕ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้คณะกรรมการที่การท่องเที่ยว สามารถออกผู้ใดให้หนึ่งครัวแก้วไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติก็ได้ เสนอคำปรึกษาติดล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานคณะกรรมการที่การ ภายในกำหนดเดือนนับแต่วันที่สภารับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ เว้นแต่สภากำชุมได้กำหนดเวลาและปรึกษาติดสำหรับร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้เป็นอย่างอื่น

การประชุมต่อ โดยปกติต้องประนีนรายมาตรา

การประชุมต่อ ต้องไม่มีขัดกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น

ข้อ ๙๖ การประชุมต่อร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมและร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย สามารถประชุมต่อเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการใดๆ แต่อาจประชุมต่อได้ในทางเดียวหรือตัดตอนรายจ่ายซึ่งมิใช่รายจ่ายตามข้อผูกพันอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) เมินสั่งใช้ศูนย์เงินกู้
- (๒) ดอกเบี้ยเงินกู้
- (๓) เมินทุกหนดใช้จ่ายตามกฎหมาย

ເຄີຍ ៥៦ ຕອນທີ່ ៥

ราชกิจจานนเบิกษา

๑๕ มกราคม ๒๕๖๓

ข้อ ๕๑ เมื่อคณะกรรมการธิการได้พิจารณาไว้ว่าพระราชนักุลต์เสร็จแล้วให้เสนอว่าพระราชนักุลต์นั้นโดยแสดงร่างเดิมและการแก้ไขเพิ่มเติมพร้อมทั้งรายงานต่อประธานสภา รายงานนั้นอย่างน้อยต้องระบุว่าได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมในมาตรการใดบ้าง และถ้ามีการเปลี่ยนตัวมติของคณะกรรมการธิการเกี่ยวกับคำแปลนักุลต์ตินี้เป็นประการใด หรือมีการสংวนาคำแปลนักุลต์ของผู้แปลนักุลต์ หรือมีการสংวนาความเห็นของกรรมธิการ ก็ให้ระบุไว้ในรายงานด้วย

ข้อ ๕๒ เมื่อประธานสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติและรายงานของคณะกรรมการธุรการ ตามข้อ ๕๑ แล้ว ให้เสนอสภาเพื่อพิจารณาต่อไป

ข้อ ๕๓ ในการณ์ที่สกามีมติให้พิจารณาเร่างพระราชบัญญัติโดย
กรรมการที่การเต้มสกาก ให้ถือว่าสามารถใช้กับคนในที่ประชุมประกอบกันเป็น
คณะกรรมการที่การ แต่ประธานของที่ประชุมมีฐานะเป็นประธานคณะ
กรรมการที่การด้วย

การพิจารณาโดยกรรมการที่การเต็มสภาก เป็นหัวการพิจารณาขั้น
กรรมการและ การพิจารณาของสภาก ในวาระที่สองเรียงตามลำดับมาตรา
รวมกันไปในตัว

ข้อ ๕๔ ในการพิจารณาสร้างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการ芝การพิจารณาเสนอร่างแล้ว ให้สภาพิจารณาเรื่องตนด้วยชื่อร่าง คำประก แล้ว เรียงตามลำดับมามตรา และให้อภิปรายได้เฉพาะถ้อยคำหรือข้อความที่ การแก้ไขเพิ่มเติม หรือที่ผู้แปลงญัตติส่วนคำแปลญัตติ หรือที่กรรมการ芝ส่วนความเห็นไว้ ทั้งนี้ เว้นแต่ที่ประชุมจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๕๕ เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๕๔ ข้างต้นร่างแล้ว ให้สภานักเรียนทางร่างเป็นการสรุปอีกรound หนึ่งและใน การพิจารณาครั้งนี้ สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมค่อยๆ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนอความใดมิได้นอกจากเนอความที่เห็นว่าข้อดังกล่าวอยู่

ข้อ ๕๖ เมื่อได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินาวาระที่สองเสร็จแล้ว ให้สภานักเรียนในลำดับสุดท้ายเป็นวาระที่สาม

ข้อ ๕๗ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินาวาระที่สาม ให้ทุกประชุมลงมติว่าสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายหรือไม่

การพิจารณาในวาระนี้มีมูลนิธิการอภิปราย

ข้อ ๕๘ ในกรณีที่สภามมติในวาระที่หนึ่งไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติด้วยร่องมติในวาระที่สาม ไม่สมควรประกาศร่างพระราชบัญญัติใช้เป็นกฎหมาย ก็ต่อเมื่อร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป

ข้อ ๕๙ ร่างพระราชบัญญัติซึ่งสภามมติในวาระที่สามสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย ให้เลขานุการรัฐสภาส่งร่างพระราชบัญญัติตั้งก่อตัวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำเข้าทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อพระมหาภัยศรีทรงลงพระปรมาภิไธยให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป

ข้อ ๑๐๐ ร่างพระราชบัญญัติที่สภายังนิ่งไม่ได้รับหลักการ ให้เป็นอันตกไป เมื่อคณะรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่ง

หมวด ๕

การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ ๑๐๑ การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ให้นำข้อบังคับว่าด้วยการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ เว้นแต่การพิจารณาการออกเสียง และการลงมติที่ต้องเป็นไปตามทบัญญัติไว้ในมาตรการ ๑๕๔ ของรัฐธรรมนูญ

หมวด ๖

การแต่งตั้งคุลาการรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๑๐๒ ในการแต่งตั้งคุลาการรัฐธรรมนูญจากผู้ทรงคุณวุฒิโดยรัฐสภาตนนี้ให้ดำเนินการเลือกโดยนำข้อบังคับข้อ ๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๗

การรักษาเรียบเรียงและความสงบเรียบร้อย

ข้อ ๑๐๓ ที่ประชุมสภายื่นแบบฟอร์มที่เคราะห์ ห้ามนิไผ่ได้กระทำการใดในที่ประชุมโดยขาดความหรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยของที่ประชุม

ข้อ ๑๐๔ ผู้ได้ผ่านข้อบังคับที่ประชามติจำนวนเดือน ห้ามปราบให้ถอนคำพด ห้ามพด ให้กล่าวขอมาในที่ประชุม หรือสั่งให้ออกไปจากที่ประชุมครั้งนั้นโดยยั่ง หรือไม่มีกำหนดเวลาใดๆ

เล่ม ๕๖ ตอนที่ ๔

ราชกิจจานุเบกษา

๑๕ มกราคม ๒๕๑๗

ในการณ์ที่ประชานสั่งให้ผู้ใดออกจากที่ประชุม หากผู้นั้นขึ้นมาในประชานมีอำนาจสั่งสารวัตตรรัฐสภา รองสารวัตตรรัฐสภา หรือเข้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้นำตัวออกจากสถานที่ประชุม หรือออกไปไว้ที่พื้นบริเวณสภา

คำสั่งของประชานตามข้อนี้ ผู้ใดจะต้องแย้งไม่ได้

ข้อ ๑๐๕ การรักษาเรื่องเบี้ยบและความสงบเรียบร้อยในส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอกที่จะเข้ามายังที่ประชุมสภาหรือบริเวณสภา หรือเข้าพิงการประชุมของสภา ตลอดจนมารยาทของบุคคลเข่นว่านี้ และการโฆษณาข้อความเกี่ยวกิจการประชุมปัจจัยของสภาให้เป็นไปตามระเบียบที่ประชานสภาวางไว้

หมวด ๑๒

บทสุดท้าย

ข้อ ๑๐๖ ถ้าประชานขอปัจจยา หรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคน ให้หงดใช้ข้อบังคับข้อหนึ่งข้อใดทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณี และที่ประชุมลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่า三分之二ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดก็ให้หงดใช้ข้อบังคับข้อนั้นได้

ข้อ ๑๐๗ ในกรณีมีบัญหาที่จะต้องตัดความข้อบังคับนี้ ให้เป็นอำนาจของสภาที่จะวินิจฉัย และเมื่อที่ประชุมได้ลงมติวินิจฉัยโดยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่า三分之二ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเป็นประการใดแล้ว ก็ให้ถือว่าคำวินิจฉัยนั้นเป็นเด็ดขาด

การขอให้ทั่วไปประชุมวินิจฉัยตามวาระหนึ่ง อาจกระทำได้โดยประชานของรัฐบาลหรือสมาชิกเสนอกฎ็ตโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคน

ข้อ ๑๐๙ การขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับนี้ ต้องเสนอเป็นกฎติดโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคน

การพิจารณากฎติดดังกล่าวในวาระหนึ่ง ให้นำข้อบังคับว่าด้วยการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๐๘ ในกรณีที่สมาชิกร้องขอให้นำความกราบบังคมทูลເພື່ອมีพระบรมราชโองการประกาศเรียกประชุมรัฐสภาตามมาตรา ๑๐๕ ของรัฐธรรมนูญ ให้ประธานสภานำความกราบบังคมทูลภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

เมื่อได้มีพระบรมราชโองการประกาศเรียกประชุมรัฐสภาแล้ว ให้ประธานสภาแจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบ

ข้อ ๑๑๐ ในกรณีมีเรื่องที่สภากจะต้องพิจารณาเกี่ยวกับการอนุญาตหรือไม่อนุญาต ให้มีการจับ阄หรือคุมขั้งหรือหมายเรียกตัวสมาชิกไปทำการสอบถามในฐานะเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา ในระหว่างสมัยประชุมตามมาตรา ๑๒๐ วาระหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญ หรือในกรณีมีเรื่องที่สภากจะต้องพิจารณาอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้มีการพิจารณาคดีอาญาที่สมาชิกถูกฟ้องในระหว่างสมัยประชุมตามมาตรา ๑๒๒ ของรัฐธรรมนูญ ให้บรรจุระเบียนวาระประชุมเป็นเรื่องค่าวุณ

ข้อ ๑๑๙ การที่สภากidgeประชุมปรึกษาในเรื่องการร้องขอให้ปล่อยสมาชิก ซึ่งถูกคุมขังอันเป็นการร้องขอตามมาตรา ๑๒๑ ของรัฐธรรมนูญนั้น จะกระทำได้ต่อเมื่อประชาชนสภากidgeปรึกษาที่ประชุมหรือสมาชิกเสนอญัตติ การพิจารณาเรื่องดังกล่าว ให้บรรจุระเบียบวาระประชุมเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๒๐ ในกรณีมูลเหตุทางประชุมที่ต้องทำความตามมาตรา ๑๕๑ ของรัฐธรรมนูญ ถ้าสมาชิกเป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคน และเมื่อที่ประชุมได้ลงมติอนุมัติโดยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่า三分之二 ก็หนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเป็นประการใดแล้วก็ให้ถือว่าคำวินิจฉัยนั้นเป็นเด็ดขาด

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๒๑ ข้อบังคับนี้ไม่กระทบถึงการใดที่ได้กระทำเสร็จไปแล้ว ก่อนใช้ข้อบังคับนี้ ส่วนการใดที่ยังกระทำการอยู่ ให้ดำเนินการต่อไปตามข้อบังคับที่ใช้อยู่ก่อนวันใช้ข้อบังคับนี้ ทั้งนี้ เหตุที่ไม่ต้องทบทวนญัตติของรัฐธรรมนูญ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๒

พลอากาศเอก พระน แห่งสกุล
ประธานสภานิตบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่ประธานรัฐสภา